

Seçmen sakin, liderler gergin...

ORAL ÇALIŞLAR

Politika / 02/06/2015

Liderler, oy yüzdelerini artırmak, seçmeni ikna etmek amacıyla; dillerini, gün be gün, kademeli olarak sertleştiriyorlar. Uzaktan bakıldığında, seçim meydanları, tam bir toz duman içinde görünüyor. Geniş seçmen kitlesine gelince; gelişmeleri daha sakin bir noktadan izleyebildikleri görülüyor.

Diyarbakır'daki üç günlük gezimin dikkat çekici olan yanlarından biri, kentteki sükunetti. Yakın geçmişte birçok gerilimin, büyük olayların ve çatışmaların yaşandığı bu kentteki(üstelik seçimlere bu kadar az zaman kalmışken) sakin hava, dikkat çekiciydi. Özellikle de, HDP'nin seçimlere parti olarak katıldığı koşullarda, kentin huzurlu havası, ilgi çekici.

Bu kente ilişkin gözlemlerim, üç gün boyunca karşılaştığım, konuştuğum, uzun uzun sohbet ettiğim Diyarbakırlılarla sınırlı değil. İzlediğim iki mitingte (HÜDA-PAR/AK Parti) de, benzer bir sakin hava hissettim.

AK Parti'nin İstanbul Maltepe'deki büyük mitingini de izledim, ordaki insanlar da gergin değildi. Katılanların bir kısmı kürsü etrafında sloganlara eşlik ederken; önemli sayıdaki kitle de, yeşil çimenlerin üzerinde, piknik havası içinde, konuşmaları izliyordu. Mitinglere katılan gazeteci meslektaşarımla da konuştum, onlardan da benzer bir izlenim edindim.

Evet, televizyondan parti liderlerini takip ederken, bir gerginlik hissedilebiliyor. Ancak, aynı ruh halini sokakta görebilmek, genelde çok mümkün değil.

Liderler, seçim meydanlarında, "Çok kritik bir seçime gidiyoruz. Türkiye'nin geleceği bu seçimlerin sonuçlarına göre belirlenecek" anlamına gelen konuşmalar yapıyorlar. Bu, normal... Seçmenleri bu şekilde motive ederek, kendi lehlerine, sandığa yönlendirmek isteyebilirler.

Liderler, oy yüzdelerini artırmak, seçmeni ikna etmek amacıyla; dillerini, gün be gün, kademeli olarak sertleştiriyorlar. Buna, farklı tarafların medyaları da dahil olunca, ortalık iyice karışıyor. Uzaktan bakıldığında, seçim meydanları, tam bir toz duman içinde görünüyor.

13 yıldır, Türkiye'yi yönetmeye programlanmış, buna almış bir iktidar partisi var ve bu parti ilk kez Davutoğlu başkanlığında seçime gidiyor. Uzun bir aradan sonra, ilk kez parti olarak seçimlere katılan HDP var... Bunları düşününce, yaşanan karmaşayı anlamak mümkün.

HDP barajı aşacak mı? AK Parti, Erdoğan'ın motivasyonu ile içine girdiği "Başkanlık Sistemi" beklentilerinin bir parçası olarak, Meclis'te istediği çoğunluğu elde edebilecek mi? Bu ve benzeri belirsizlikler; partileri, partilerin yönetim kademelerini ve "militan"larını, gerilime sokuyor.

SEÇMENE GELİNCE

Geniş seçmen kitlesine gelince; (yoğun şekilde politize olanları bir yana bırakırsak) onların, bu tür kaygıların ötesinde, gelişmeleri daha sakin bir noktadan izleyebildikleri görülüyor.

Geçmişteki bir çok seçimde(özellikle son 6-7 yıllık süreçte); askeri ve bürokratik vesayet, tayin edici bir rol oynadı. Hatta, son iki seçimde(30 Mart 2014 yerel seçimleri, 10 Ağustos 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimleri) bile, "kritik" bir tablo vardı. "Paralel yapı'nın sarstığı siyasi ortam, bir çok belirsizliğe yol açmıştı. Geçtiğimiz iki seçim; bu nedenle, "seçmenin gidişata müdahalesi" açısından, kritikti. Ama, bu defa, seçmendeki psikoloji farklı.

NORMALLEŞME

Bir haftadan az zaman kalan genel seçimlerin muhtemel sonuçları bağlamında; belli ki, geniş seçmen kitlesi, bir tedirginlik duymuyor. CHP'li ve MHP'li seçmenin, kendi partileri açısından, zaten fazla bir değişim umudu içine olmadıkları, söylenebilir. Özellikle de MHP'de, sakinlik daha belirgin. Geriye, AK Partili ve HDP'li seçmen kalıyor.

Diyarbakır'daki ve İstanbul'daki havaya bakınca; HDP'li seçmenin, öteki partilere oranla biraz daha heyecanlı olduğu görülüyor. Ama, onlarda da gerginlik yok. Peki, AK Partili seçmen açısından, biraz umursamazlık, biraz yorgunluktan söz edilebilir mi? Ya da, iktidara alışmışlığın yarattığı bir rahavet mi var?

Muhtemelen benzer gözlemler yapmakta olan AK Parti kurmayları; bu sakin kitleyi hareketlendirmek için, çabalarını artırmış durumdadır. Cumhurbaşkanı da devrede.

Seçmenlerin sakinliği, ülkemizin siyasi atmosferi açısından olumlu. Geç de olsa bir normalleşme... Bu durum, sadece Türkiye'ye özgü değil. Gelişmekte olan ülkelerin birçoğunda, siyaset artık eskisi kadar "heyecanlı" değil.

(<https://plus.google.com/111139069635417829913>)